

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข. (2532). คู่มือการให้คำแนะนำเกี่ยวกับโรคเอดส์. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข. (2545). แนวทางการดูแลผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยโรคเอดส์อย่างครบถ้วนและต่อเนื่อง. กรุงเทพฯ : เจ. เอส. การพิมพ์.
- กุลระวี วิวัฒน์ชีวิน. (2541). ผลของการสะท้อนคิดด้วยตนเอง ต่อความสามารถในการดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เกสร เหล่าอรุณระ มณฑิรา เขียวยิ่ง จินตนา ตั้งวรพงศ์ชัย และวิลาวรรณ พันธุ์พุกภัย. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ปัจจัยพื้นฐานบางประการกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวี. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. เกียรติ รักรุ่งธรรม. (2540). Advances on AIDS : Pathogenesis and Therapy. ใน สิรี เชี่ยวชาญวิทย์ (บรรณาธิการ), **Color Atlas of HIV Infection**. กรุงเทพฯ : พีบี ฟอเรนส์ บุคส์เซนเตอร์.
- เกียรติคุณ เผ่าทรงฤทธิ์ และจิราภรณ์ ยาชมภู. (2543). โครงการศึกษาการดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์ในชุมชนของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กองโรคติดต่อ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. (2538). **ชีวิตที่สดใส**. กรุงเทพฯ : ที. พี. พรินท์.
- คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์. (2544). สถานการณ์ผลกระทบและแนวโน้มของปัญหาเอดส์ในประเทศไทย. ใน **แผนป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติ พ.ศ.2545 – 2549**. กรุงเทพฯ : บริษัท เจ.เอส. การพิมพ์.
- งานเวชระเบียน. (2549). **สรุปรายงานประจำปี 2548**. โรงพยาบาลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่.
- จริยวัตร คมพัยค์ม์ อุษาพร ชาลิตนธิกุล ชุติมา อัดถากร โกวิท ราตรี โอภาส และอรชร ณ ระนอง. (2541). การรับรู้ความต้องการและการปฏิบัติด้านสุขภาพของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและครอบครัว. รายงานการวิจัยสำนักนโยบายและแผนอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.

- จามจุรี แซ่หลู่. (2543). การรับรู้สุขภาพและการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์
ที่ดำรงชีวิตอยู่ได้นานมากกว่า 7 ปี. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จารุวรรณ รัศมีเหลืองอ่อน. (2535). ผลของการใช้กลุ่มช่วยเหลือตนเองต่อความรู้สึกมีคุณค่าและ
ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอที่ได้รับรังสีรักษา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จิระภา ศิริวัฒน์เมฆานนท์และคณะ. (2543). ผลของการดูแลสุขภาพอนามัยที่บ้านต่อการรับรู้
ความสามารถในการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์.
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยศ คุณานุสนธิ. (2541). ระบาดวิทยาของ HIV/AIDS และผลกระทบต่อประเทศไทย.
ใน เกียรติ รัชฎ์รุ่งธรรม (บรรณาธิการ), การประมวลและสังเคราะห์องค์ความรู้เอดส์
: การวิจัยทางคลินิก. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- ทวิทอง หงษ์วิวัฒน์ บังอร ศิริโรจน์ เพ็ญจันทร์ ประดับ मुख สมมาตร พรหมกิติ ศศิธร ไชยประเสริฐ
และวรรณ จารุสมบุญ. (2536). ชะตาชีวิตผู้ป่วยเป็นโรคเอดส์ “หญิง” “ชาย”. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แสงแดด.
- ทศย์ทยา หอมทรัพย์. (2538). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพ ปัจจัยพื้นฐานกับความพร้อม
ในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์. พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาล
ผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บรรจง คำหอมกุล. (2535). คู่มือปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเอดส์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
พัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน.
- บำเพ็ญจิต แสงชาติ. (2541). พฤติกรรมความเจ็บป่วยและการเผชิญปัญหาของผู้ติดเชื้อและผู้ป่วย
เอดส์. ใน พิมพ์วัลย์ บุญมงคล เพ็ญจันทร์ ประดับ मुख และสันสนีย์ เรืองสอน (บรรณาธิการ),
องค์ความรู้ของงานวิจัยเอดส์ด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : รุ่งแสง
การพิมพ์.
- บำเพ็ญจิต แสงชาติ. (2540). วัฒนธรรมการดูแลตนเองในผู้ติดเชื้อเอชไอวีและเอดส์ : การศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ดุขุฎิบัณฑิต,
คณะพยาบาลศาสตร์

- ประเทือง พิมพ์โพธิ์. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมของญาติ
ในการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอชไอวี. วิทยานิพนธ์สาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต,
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประพันธ์ ภาณุภาค. (2536). ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ติดเชื้อเอดส์. ข่าวสารโรคเอดส์, 3(5).
- ปิยะรัตน์ นิลอัยยกา. (2537). ผลกระทบของการติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ ต่อบุคคลในครอบครัว
และชุมชน. ในวิจิตร ศรีสุพรรณ วิลาวัณย์ เสนารัตน์ วิลาวัณย์ พิเชียรเสถียร อะเคื้อ
อุณหเลขกะ และพูนทรัพย์ โสภารัตน์ (บรรณาธิการ), การพยาบาลผู้ติดเชื้อเอชไอวีและ
ผู้ป่วยเอดส์. เชียงใหม่ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิกุล นันทชัยพันธ์ สุทธิดา พงษ์พันธ์งาม เบญจมาศ สุขสถิตย์ จันทร์ฉาย โยธาใหญ่ และ
วชิรวรรณ สุวรรณไตรย์. (2548). การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับเอดส์ในประเทศไทย.
เชียงใหม่ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิกุล นันทชัยพันธ์. (2537). การดูแลตนเองในผู้ติดเชื้อเอดส์ : การศึกษาเชิงคุณภาพ. รายงาน
การศึกษาประกอบวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (NSGR612 : INDEPENDENT STUDY).
หลักสูตรพยาบาลศาสตรคุณวุฒิบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พิกุล นันทชัยพันธ์. (2539). รูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/
เอดส์. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรคุณวุฒิบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์,
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ไพไลพันธ์ พุระวัฒน์. (2541). ชีวิตที่หายไปของเชื้อเอชไอวี. เอชไอวี และจุลชีพพวยโอกาส.
กรุงเทพฯ : อักษรสมัย.
- ภัสสร ติมานนท์. (2544). การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการดูแลผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์
ที่บ้านและในชุมชน ในประเทศไทย : บทเรียนและแนวทางในอนาคต. กรุงเทพฯ : วิทยาลัย
ประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภริชญา บุรินทร์กุล. (2547). การดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวีหรือผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับยาต้าน
ไวรัส. พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มารยาท วงษาบุตร. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคม ความหวัง และพฤติกรรม
การดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อเอดส์ที่เข้ารับการรักษา ณ วัดพระบาทน้ำพุ จังหวัดลพบุรี.
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยกรรมศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มูลนิธิเข้าถึงเอดส์. (2547). “รู้ทันเอดส์.” (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา.

<http://www.aidsaccess.com/knowaids.htm>. (20 ตุลาคม 2548)

รจนา วิริยะสมบัติ. (2540). ความต้องการดูแลด้านสุขภาพของผู้ติดเชื้อเอชไอวีระยะที่มีปรากฏอาการ. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รสสุคนธ์ วาริตสกุล มัลลิกา ตั้งคำวานิช ชุติกร ด่านยุทธศิลป์ แสงหล้า พลนอก และประภา ลิ้มประสูตร. (2547). การดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ที่อยู่ร่วมกับครอบครัว. วารสารพยาบาล. 53(3).

วิจิตร ศรีสุพรรณ วิลาวัลย์ เสนารัตน์ ชลอศรี แดงเปี่ยม วิลาวัลย์ พิเชิธรเสถียร อะเคื้อ อุณหเลขกะ สุชาดา เหลืองอาภาพงษ์ จิตตราภรณ์ จิตรีเชื้อ และคาราวรรณ ต๊ะปิ่นตา. (2541). การให้บริการสุขภาพ การให้คำปรึกษาและการให้ความช่วยเหลือทางสังคม เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในครอบครัว ชุมชน ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน. รายงานการวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิชาญ วิทยาศัย และประคอง วิทยาศัย. (2540). เวชปฏิบัติในผู้ติดเชื้อเอดส์. เชียงใหม่ : บริษัท โอเอส พรินต์ติ้งเฮาส์จำกัด.

วิลาวัลย์ เสนารัตน์ ประยงค์ ลิ้มตระกูล ธนารักษ์ สุวรรณประพิศ ชมนาด พจนามาตร์ และคาราวรรณ ต๊ะปิ่นตา. (2542). การพัฒนาศักยภาพบุคคล ครอบครัว และชุมชนในการปรับตัวต่อการเจ็บป่วยและเสียชีวิตจากโรคเอดส์. รายงานการวิจัยคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิไลวรรณ พร้อมมูล. (2538). การคาดคะเนค่าใช้จ่ายบริการทางการแพทย์ของผู้ป่วยเอดส์ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลบำรุงราชนราษฎร. วารสารวิชาการสาธารณสุข, 4(1).

ศิริชัย ดาริกานนท์. (2541). การสำรวจคุณภาพชีวิตและความกตอยากฆ่าตัวตายของผู้ติดเชื้อเอชไอวี. วารสารกรมสุขภาพจิต.

ศิริวรรณ ไกรสุรพงษ์. (2541). ผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคมและประชากรของโรคเอดส์. ใน พิมพวัลย์ บุญมงคล เพ็ญจันทร์ ประดับ मुख และสันสนีย์ เรืองสอน (บรรณาธิการ), องค์ความรู้ของงานวิจัยเอดส์ด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ รุ่งแสง.

ศิวาภรณ์ อุบลชลเขตต์. (2541). สถานการณ์เอดส์ในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ทศวรรษแรก 2531 – 2540. สงขลานครินทร์เวชสาร, 16(1).

- ศุขธิดา อุดล. (2541). กลไกการเกิดภาวะภูมิคุ้มกันเสื่อมในผู้ป่วยเอดส์. ในพิไลพันธ์ พุทธวัฒนะ (บรรณาธิการ), **เฮชไอวีและจุดชีพวยโอกาส**. กรุงเทพฯ : อักษรสมัย.
- ศูนย์ประสานงานป้องกันและควบคุมโรคเอดส์. (2538). **คู่มือการดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์ด้วยตนเองที่บ้าน**. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการเรื่อง การดูแลผู้ป่วย HIV/AIDS ที่บ้านและในชุมชน, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมจิต หนูเจริญกุล. (2537). **การดูแลตนเอง : ศาสตร์และศิลป์ทางการแพทย์**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : วี.เจ. พรินติ้ง.
- สรชัย นิตยพันธ์. (2541). **วัคซีนเฮชไอวี/เอดส์** ในพิไลพันธ์ พุทธวัฒนะ (บรรณาธิการ), **เฮชไอวีและจุดชีพวยโอกาส**. กรุงเทพฯ : อักษรสมัย.
- สำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขต 10 เชียงใหม่. (2538). **การดูแลผู้ป่วยเอดส์ในครอบครัวและชุมชน**. เชียงใหม่ : นพบุรี เพรส.
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 เชียงใหม่. (2549). **“สถานการณ์เอดส์ในเขต 1.”** (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา. <http://dpc10.ddc.moph.go.th/>(20 พฤษภาคม 2549)
- สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2549). **“ข้อมูลผู้ป่วยเอดส์.”** (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา. <http://epid.moph.go.th/>.(10 พฤษภาคม 2549)
- สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. (2538). **เอดส์. หมอชาวบ้าน**, 17(200).
- สุรพล สุวรรณกุล และมัทนา หาญวนิชย์. (2535). **โรคเอดส์ทางคลินิก**. ใน มัทนา หาญวนิชย์ และ อุษา ทิสยากร (บรรณาธิการ), **เอดส์ : การดูแลรักษา**. กรุงเทพฯ : ดีไซน์ด์.
- สุรศักดิ์ ฐานิพานิชสกุล และสัญญา ภัทรราชย์. (2540). **ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์**. ในสุรศักดิ์ ฐานิพานิชสกุล สุวชัย อินทรประเสริฐ และสัญญา ภัทรราชย์ (บรรณาธิการ), **เอดส์ในสูติกรรมและวางแผนครอบครัว**. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด.
- สุรีย์ กาญจนวงศ์. (2540). **ภาวะสุขภาพอนามัยและการดูแลตนเองเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ (พื้นที่ศึกษาเขตภาคกลาง)**. กรุงเทพฯ : กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อมรินทร์ หน่อไชยวงศ์. (2545). **ปัจจัยที่มีผลต่อการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อเฮชไอวีและผู้ป่วยเอดส์อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระ สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อัญญา เชาวลิต สิริพร ธนศิลป์ และอังศุมา อภิชาติ. (2537). บทบาทของพยาบาลในการป้องกัน และควบคุมการแพร่กระจายเชื้อ และการดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์. ใน วิจิตร ศรีสุพรรณ วิลาวณิชย์ เสนารัตน์ วิลาวณิชย์ พิเชียรเสถียร อะเคื้อ อุณหเลขกะ และพูนทรัพย์ โสภารัตน์ (บรรณาธิการ), **การพยาบาลผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์**. เชียงใหม่ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Beare, P.G. & Myers, J.L. (1994). **Adult Health Nursing (2nd ed)**. St. Louis : Mosby-Year Book.

Corey, M.S. & Corey, G. (1992). **Group Process and Practice**. California : Brooks / Cole Publishing Company.

Decker, C.F., & Masur, H.(1997). Infectious complications : Pneumocystis and other protozoa.

In Devita V.T., Hellman S. & Rosenberg S.A. (Ed.), **AIDS : Etiology Diagnosis,**

Treatment and Prevention, Philadelphia : Lippincott - Raven.

Fauci, A.S., & Lane, C.(2001). Human Immunodeficiency Virus(HIV) Disease : AIDS and

related disorders. In E.Braunwald, A.S. Fauci, D.L. Kasper, S.L. Hauser, D.L. Longo, &

J.L. Jameson(Eds.), **Harrison's Principles of Internal Medicine**, New York : McGraw – Hill.

Gilbey, V.J. (1987). Self – help. **American Journal Nursing**, 22(2).

Gray, J. (1996). **Meeting psychosocial needs**. RN.

Hill, L. & Smith, N.(1985). **Self-Care Nursing**. Englewood Cleffs. NJ : Prentice-Hall.

Holland, J.C., Jacobson, p., & Breibart, W.(1992). Psychiatric and psychosocial aspect of HIV

Infection. In Devita V.T., Hellman S. & Rosenberg S.A. (Ed.), **AIDS : Etiology**

Diagnosis, Treatment and Prevention(3rd ed.), Philadelphia : J.B. Lippincott.

Jolley, M.G. (1988). Ethics of cancer management from the patients perspective. **Journal**

Medicine Ethics, 14(4).

Keithley, J.K., & Kohn, C.L.(1990). Managing nutritional problems in people with AIDS.

Oncology Nursing Forum, 17(1).

Kirton, C.A., Talotta, D., & Zwolski, K.(2001). **Handbook of HIV/AIDS nursing**. St. Louis : Mosby.

Krejcie, R.V. & Morgan, E.W. (1970). **Educational and Psychological Measurement**.

Kurtz, L.F. (1988). Mutual aid for affective disorder : The manic depressive and depressive

association. **American Journal Orthopsychiatry**, 58(1).

Lang, C. (1993). Positive steps. **Nursing Times**, 89(11).

- Lorig, K. (1985). Outcome of self – help education for patients with arthritis. **Arthritis Rheumatism**, 28(6).
- Mack. (1988). Psychosocial responses of people with HIV. In A. Lewis (Ed.), **Nursing care of the persons with AIDS/ARC**. Rockville : An Aspen.
- McCain, N.L., & Cella, D.E.(1995). Correlation of stress in HIV disease. **Western Journal of Nursing Research**, 17(2), 141 – 155.
- Newton, G. (1984). Self – help group can they help. **Journal of psychosocial Nursing**. 22(7).
- Orem, D.E. (1991). **Nursing : Concept of Practice. (4th ed.)**. Louis : Mosby Year Book.
- Padilla, G. & Grant, M. (1985). Quality of life as a cancer nursing outcome variable. **Advances in Nursing Science**.
- Paskert, C.J. & Madara, E.J. (1985). Introducing and tapping self – help mutual aid resources. **Health Education**.
- Peri, T.C. (1995). Promoting spirituality in persons with acquired immunodeficiency syndrome : **A nursing intervention. Holistic Nursing Practice**.
- Peters, B. (1996). HIV and AIDS : Introduction to the virus and the disease. In J. Green & McCreaner (Eds.), **Counseling in HIV infection and AIDS (2nd ed.)**, London : Blackwell Science.
- Polis, M.A., & Kovancs, J.A. (1997). Fungal infection in patient with the acquired immunodeficiency syndrome. In Devita V.T., Hellman S. & Rosenberg S.A. (Ed.), **AIDS : Etiology Diagnosis, Treatment and Prevention(4th ed.)**, Philadelphia : Lippincott - Raven.
- Redburn, D.E. & Jurelich, M. (1989). Some consideration for using widows self – help group leaders. **Gerontology Geriatrics Education**, 9(3).
- Resnick, W.M. (1986). Nursing and the voluntary association. Origin, development and collaboration. **Nursing Clinics North America**, 21(3).
- Richardson, A. (1991). Health promotion through self – help : The contribution of self – help groups. In B. Bandura & I. Kickbush (Eds.), **Health promotion research**. Europe : WHO Reional Publication European Series No. 37.
- Robinson, D. (1985). Self – help groups. **British Journal Hospital Medicine**, 34(2).

Ross, H.S. & Mico, P.R. (1980). **Theory and practice in health education**. California : Mayfield Publishing Company.

Sowell, R.L., Moneyham, L., Guillory, J., Seals, B., Cohen, L. and Demi, A. (1997). Self – care activities of women infected with human immunodeficiency virus. **Holistic Nursing Practice**. 11(2).

Steiger, N.J. & Lipson, J.G. (1985). **Self – care nursing theory and practice**. Maryland : A Prentice – Hall Company.

Trojan, J. (1989). Benefits of self – help group : A survey of 232 members from 65 diseases – related group. **Social Science and Medicine**, 29(2).

Ungvarski, P.J. (1992). Nursing management of the adult client. In J.H. Flaskerud & P.J. Ungvarski (Eds.), **HIV/AIDS : A guide to nursing care (2nd ed.)**. Philadelphia : W.B. Saunders.

Vickery, D. (1986). Medical self-care : A review of the concept and program models. **American Journal of Health Promotion**.